

MARIA, LA MARE DEL SENYOR

per BRUNO FORTE

Maria quedà trasbalsada per l'anunci de l'Àngel. Una noia capaç d'estimar com cap altra, enamorada d'un jove bo al qual estava promesa, escolta unes paraules sorprenents que li trastornen la vida. Capaç d'estimar com cap altra, capaç de creure com ningú, capaç com ningú de respondre; veient l'impossible i creient en la possibilitat, diu sí a l'àngel. És la seva primera resposta: una submissió total al pla de Déu. El relat de la visitació pot rebre molta llum d'un text paral·lel de l'Antic Testament: l'entrada de l'arca de l'aliança a Jerusalem, quan David dansa feliç com un nen. L'evangelista hi ha establert el paral·lelisme amb l'entrada de Maria a casa d'Elisabet.

El context geogràfic és el mateix: la regió de Judà; idèntiques, les manifestacions de goig: David fa festa i el nen d'Elisabet s'alegra; semblants les aclamacions d'estil litúrgic (aquesta relació es pot apreciar precisament en el verb *anafonéo*, que s'utilitza per dir que Elisabet aclama amb grans crits); la presència de l'arca és motiu de benedicció, igual que la presència de Maria a casa de Zacaries; et temor religiós de David davant l'arca: «Com pot entrar al meu palau l'arca del Senyor?», evoca les paraules d'Isabel: «Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar?» i, finalment, coincideix també la referència cronològica: l'arca està tres mesos a casa d'Obed-Edom; tres mesos també Maria roman a casa d'Elisabet. Sembla, doncs, evident que el relat s'ha elaborat tenint en compte el segon llibre de Samuel.

Lluc vol dir que Maria és l'arca de la nova aliança, el lloc de la presència de Déu entre nosaltres; no un lloc que tanca Déu hermèticament, sinó un lloc que el dóna; no una arca que tanca el misteri, sinó una arca que l'irradia. No és, per tant, gens casual que, precisament en aquest relat aparegui l'expressió mare del Senyor: «com és possible que la mare del meu Senyor em vingui a visitar?». És una afirmació molt important, a la qual es referirà també el dogma de la Theotokos, la Mare de Déu. Maria és la que ha acollit el misteri; la que, habitada pel misteri, el dóna. La seva veu, en arribar a casa d'Elisabet, està plena d'Esperit. En el misteri de la seva veu, Maria irradia la presència de Déu.

Quin és, doncs, el missatge que ens transmet aquest relat? També aquí hi ha dues referències: una teològica i una antropològica. La referència teològica és que, quan per la fe s'ha donat a Déu la primacia absoluta, la conseqüència lògica d'estar habitats, de ser estimats per Déu és sortir de si mateix, viure aquest èxode sense retorn que és l'amor. El sí a Déu de Maria-Verge es tradueix en el sí a l'home de Maria- Mare. Acollir la gratuïtat de l'amor etern es converteix en donar gratuïtament allò rebut. Qui creu s'aboca a la història i a la societat, discerneix el do i el transmet.

Maria viu aquesta maternitat, entesa precisament com a gratuïtat del do, amb atenció, concreció i tendresa. Maria està pendent del que Elisabet necessita, i no espera que la cridi: «Ubi amor, ibi oculos», on hi ha l'amor, allà hi ha la mirada. L'amor veu el que el desamor no veurà mai. La caritat és atenta! Maria fa front a una necessitat real d'Elisabet. El seu amor es fa gest, densitat existencial: la caritat es concreta! I, finalment, el seu do omple de glòria: la caritat sap ser tendra! La tendresa consisteix exactament en donar amb alegria, suscitant alegria en la persona que rep el do, i no una sensació de dependència. D'aquesta manera, la primacia de Déu en la fe es converteix en la primacia del germà en la caritat.